

Львівський державний університет внутрішніх справ

ПСИХІЧНЕ ЗДОРОВ'Я ОСОБИСТОСТІ У КРИЗОВОМУ СУСПІЛЬСТВІ

Збірник тез
III Всеукраїнської
науково-практичної конференції

19 жовтня 2018 року

Львів

УДК 159.942.5;159.98.+316.613.5
П86

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет
Вченою радою Львівського державного університету внутрішніх справ
(протокол від 1 жовтня 2018 р. № 2)

Упорядник – **Н. М. Бамбурак**
кандидат психологічних наук, доцент,
завідувач кафедри психології діяльності в особливих умовах
факультету № 7 Львівського державного університету внутрішніх справ

Психічне здоров'я особистості у кризовому суспільстві /
П86 збірник тез III Всеукраїнської науково-практичної конференції
(19 жовтня 2018 року) / упор. Н. М. Бамбурак. Львів: ЛьвДУВС,
2018. 448 с.

Збірник містить тези доповідей та повідомлень учасників
III Всеукраїнської науково-практичної конференції «Психічне здоров'я
особистості у кризовому суспільстві», яка відбудеться 19 жовтня 2018 року
у Львівському державному університеті внутрішніх справ.

У публікаціях українських учених та молодих науковців розкрито ак-
туальні проблеми психічного здоров'я особистості сьогодення, а та-
кож задіяння й реалізації інноваційних методів та технологій щодо його
збереження у кризовому суспільстві.

Опубліковано в авторській редакції.

УДК 159.942.5;159.98.+316.613.5

© Львівський державний університет
внутрішніх справ, 2018

С. І. Алмаші,
старший викладач кафедри психології
(Мукачівський державний університет),
В. Р. Дубюк,
студентка
(Мукачівський державний університет)

ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ЕМОЦІЙНОЇ РЕГУЛЯЦІЇ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ

Проблема емоційної регуляції набуває на сучасному етапі особливої актуальності, зокрема у зв'язку зі змінами змісту і спрямованості професійної діяльності педагога. Науково-технічна революція все більш витискає емоційні компоненти, змінюючи, тим самим, умови та режими функціонування людського фактору в структурі педагогічної діяльності.

Професійна діяльність педагога характеризується великими емоційними навантаженнями, перманентною перевтомою та періодично виникаючими стресовими ситуаціями. Цій діяльності притаманний високий динамізм, самостійне швидке прийняття рішень із подальшою реалізацією, підвищення відповідальності за їх наслідки, схильність до соціальної оцінки, прояв високого емоційного відгуку, що в цілому є основою підвищеної напруженості.

Ряд авторів (М. Левітов, Р. Макаревич, Л. Мітіна, Н. Наєнко, А. Прохоров та ін.) вважають, що найважливішою характеристикою праці вчителя є напруженість. Багато вчених указують на високу частоту виникнення невротичних та психосоматичних розладів серед учителів (Є. Рогов, О. Соколова, М. Лакін та ін.). Дослідження О. Баранова та А. Реана свідчать про низьку стресостійкість педагогів у порівнянні з представниками інших професій [1]. Очевидна актуальність проблеми емоційної регуляції майбутнього вчителя і зумовила вибір теми нашого дослідження.

Емоції є дуже важливим питанням у педагогічній діяльності, тому йому приділяється велика увага. Вважається, що

викладач повинен володіти навичками доречних та своєчасних емоційних проявів, але таким вмінням далеко не всі наділені від природи, особливо спотворюється правильна емоційна регуляція у стресових ситуаціях, в яких, як ми знаємо, часто опиняється молодий педагог, а також студент-випускник, який лише розпочинає свій кар'єрний шлях.

Результати проведеного нами дослідження показали, що студенти випускники відчувають труднощі пов'язані з емоційною регуляцією, яка в свою чергу залежить від ряду особистісних та ситуативних факторів. Вважається, що викладач повинен володіти навичками доречних та своєчасних емоційних проявів, але таким вмінням далеко не всі наділені від природи. Особливо спотворюється правильна емоційна регуляція у стресових ситуаціях, в яких, як ми знаємо, часто опиняється молодий педагог, а також студент випускник, який лише розпочинає свій кар'єрний шлях.

Сучасна психологічна наука пропонує різноманітні шляхи вирішення цієї проблеми. Ефективним шляхом, на нашу думку, є проведення корекційно – розвивальних занять, їх можна віднести у розряд соціально-психологічного тренінгу. Програма таких занять має бути спрямована на корекцію і розвиток необхідних педагогічних вмінь та властивостей. У нашому випадку, особливий акцент робиться на таких компонентах та якостях особистості, які безпосередньо пов'язані з емоційно-вольовою сферою.

Упродовж ХХ століття тренінг як засіб адаптації людини до професійної діяльності, перепрограмування поведінки та діяльності людини отримав широке визнання і впровадження у різних сферах людської діяльності. Характерними рисами педагога вищого рівня є: особлива, глибоко усвідомлена потреба в самовдосконаленні, задоволеність педагога співпрацею з дітьми, контактність педагогів і дітей, інтерес до професії та до досягнення більш високих вершин професійного «акме». Нестандартне вирішення професійних завдань, розширення меж професійної діяльності дає можливість переходити майбутньому педагогу на більш високі щаблі творчості.

В процесі організації тренінгових занять вирішуються основні завдання формування професійної компетентності майбутніх вчителів початкової школи, а саме: формування комунікативної компетентності; формування умінь побудови позитивних взаємостосунків з педагогами, дітьми, батькам, ровесниками; допомога у розумінні особливості поведінки в конфліктній ситуації, управлінні власним емоційним станом; створення гармонійних відносини з навколишніми людьми; формування умінь переводити конфлікт в конструктивний діалог; створення умов для усвідомлення власної стратегії поведінки в конфліктній ситуації, виявлення причин виникнення конфліктних ситуацій; формування навичок управління педагогічним спілкуванням в процесі професійно-педагогічних ситуацій, підвищення самооцінки студентів.

Головними завданнями запропонованого нами тренінгу є: зняття напруження та знервованості, мінімізація тривожності та депресивності, ознайомлення зі способами емоційного відреагування і емоційної саморегуляції; отримання студентами знань, умінь і навичок щодо дій у певних стресогенних ситуаціях педагогічної діяльності; відпрацювання партнерських умінь в ситуаціях навчальної взаємодії; виховання особистісного ставлення до складових майстерності педагога.

Таким чином, на нашу думку, цілям розвитку емоційної регуляції майбутнього вчителя початкових класів відповідатиме проведення запропонованого нами тренінгу, який складається з 10 занять. Кожне заняття розраховане приблизно на дві години по дві-три зустрічі на тиждень. Перспективу подальших дій вбачаємо у дослідженні ефективності запропонованого нами тренінгу.

-
1. Дербеньова А. Т. Синдром емоційного вигорання. *Класному керівнику*. 2010. № 3. С. 13–16.
 2. Кузьмінський А. І., Вовк Л. П., Омеляненко В. Л. Педагогіка завдання і ситуації. К.: Знання-Прес, 2003. 429 с.
 3. Максименко С. Д. Професійне становлення молодого вчителя. Ужгород: Закарпаття, 1998. 106 с.

Л. М. Андрушко,
кандидат мистецтвознавства,
доцент кафедри філософії та політології
(*Львівський державний університет
внутрішніх справ*)

ВПЛИВ ЖОВТОГО КОЛЬОРУ НА ПСИХОЕМОЦІЙНИЙ СТАН ДІТЕЙ

Завдяки культурі стародавніх народів, досягненням вчених, дослідників і психологів, які зробили колір чимось більш цінним і важливим для людського сприйняття, ми вчимося пізнавати себе, розуміти інших людей і навколишній світ. Історія вивчення кольору дає нам уявлення про світогляд людей стародавнього світу і про те, як розвивалася кольорова система впродовж багатьох століть.

З часу палеоліту кольори були символами абстрактних ідей. Значення кольорів варіюється в залежності від раси людини, віросповідання, національності і навіть фізичного, психологічного та культурного клімату. Кольори надсилають людині чіткі сигнали, на які ми реагуємо. Наука завжди визнавала зв'язок між кольором і настроєм та поведінкою людини. Існує велике коло наукових досліджень в цьому напрямку. У ХХ ст. столітті наука про колір пішла далеко вперед: диференціація колірних систем, залежно від практичного застосування; дослідження механізмів зору людини та зв'язків кольорів із психікою; створення теорій колориту [1; 5; 8].

Психосемантика кольору сьогодні активно розвивається і має різні вектори дослідження як самостійного розділу психології сприйняття кольору. Важливими у цьому напрямі є праці Л. Айсмен [1], Л. Бондс [5], Л. Миронової [11; 12]. Про вплив кольору на людину та його використання в медичній практиці досліджує М. Дерібере [7].

Метою нашого наукового пошуку є вивчення жовтого кольору та його вплив його на психоемоційний стан дітей, оскільки практична потреба в психології сприйняття кольору існує

З М І С Т

Благуа Р. І.

Психічне здоров'я як складова національної безпеки сучасного українського суспільства.....3

Алмаші С. І., Дубюк В. Р.

Психологічні аспекти розвитку емоційної регуляції майбутнього вчителя початкових класів.....5

Андрушко Л. М.

Вплив жовтого кольору на психоемоційний стан дітей.....8

Андрушко Я. С.

Психологізм проблеми лідерства в керівній діяльності особистості.....14

Андрушко Я. С., Дуб І.

Психологічний аналіз синдрому хронічної травми.....16

Багрій В. В.

Роль професійно-психологічної спрямованості у структурі особистості студентів-психологів.....19

Базилевич А. Я., Сулятицький І. В.

Лікувально-психологічні ресурси реабілітації постраждалих у війні на сході України.....21

Барко В. І., Барко В. В., Остапович В. П.

Теоретичні основи тренінгу збереження психологічного здоров'я поліцейських Національної поліції України.....26

Барчі Б. В.

Психічне здоров'я безробітних: стан проблеми та шляхи вирішення.....31

Барчій М. С., Ямчук Т. Ю.	
Умови розвитку психологічної культури особистості майбутнього фахівця.....	35
Біленька Я. Р.	
Позитивна мотивація професійної діяльності поліцейських як запорука їх психічного здоров'я.....	40
Білозерська С. І.	
Психічне здоров'я як основа психологічного благополуччя особистості.....	42
Блажівський М. І.	
Особливості функціонування психіки типового засудженого пенітенціарної системи як «палаючий» в Україні напрям роботи зі збереження психічного здоров'я.....	47
Борець Т. О.	
Психічне здоров'я працівників правоохоронних органів.....	50
Борисюк О. М., Дрон Л. М.	
Вплив функціональних станів на психічне здоров'я та працездатність людини.....	53
Борисюк О. М., Феденяк Ю. І.	
Вплив насильства в сім'ї на психічне здоров'я дітей.....	58
Бохонкова Ю. О., Пліско В. В.	
Вплив сімейного насильства на психічний стан особистості.....	63
Бочелюк В. Й.	
Основи психологічного здоров'я практичного психолога.....	66
Бреус В. В., Лосієвська О. Г.	
Психічне здоров'я дитини як предмет психологічного дослідження.....	70
Бригадир М. Б.	
Використання арт-терапії у відновленні та збереженні психічного здоров'я особистості.....	74
Василець Н. М.	
Ознаки емоційного розуму: психологічний аспект.....	76

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>